

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. De ignorantia rerum fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Cap. II De peccat. Confess. in universum. 17

110. Regulam autem ad discernendum, quam circumstantie mutant speciem, quæ verò solum aggravat, minuat, & difficile est ex *Coninch. disp. 7. dub. 5.* (cum simus in speciebus moralibus) exacte dare: varique Doctores variè philosophantur. Illa videtur breviter & expediat, quantum nunc pro nostro instituto sufficit, quam P. Joseph Augustinus in *Brevi notitia, n. 33. de Sacramento penit.* ponit, qui circumstantiam mutantem speciem ex eo cognoscit, quod pertineat ad aliam virtutem, vel vitium non mutantem verò speciem, ex eo quod non transferat illam materiam ad aliam virtutem. Quæ vero in particulari transferant, colligendum est ex ipsius materiis, idest ex tractationibus materiarum virtutum, & vitiorum. Adde item praxim & usum, ex quo plura sensum doceberis.

Jam verò his tactis, quæstio celebris est, an tales circumstantie non solum mutant speciem, quod certum est, sed etiam non mutant, saltem notabiliter aggravant. Radiminentesque, aperiunt Sacerdoti, ex præcepti necessitate debeant.

111. Dico quamvis probabilissimum sit cum Thoma Sanchez, Suarez, Fagundes aliisque apud Delugo mok erandum; quibus adde Coninchium *dicta disp. 7. dub. 3.* circumstantias notabiliter aggravantes, quia mutant notabiliter iudicium Confessorij contra penitentem, esse in Confessione aperiendas; tamen probabile etiam esse cum D. Thoma, Valentia, Vasquez, aliisque quos citat, & sequitur Delugo de *pen. disp. 16. sect. 3.* Fide libus hanc necessitatem minime imponendam: Ratio est, quia non est imponendum onus tam grave, nisi constet de lege illud imponenterat non constet esse aperiendas nisi species, & numerum peccatorum, ex Coninch. *Trid. sess. 14. cap. 5.* non verò omnia, quæ quocunque modo Confessorij iudicium commutante queant. Alias rationes vide apud Doctores modò citatos.

112. Ex hac doctrina, ut item ex hæcenus dictis plura & valde utilia inferuntur ad Confessiones expectandas. Quare & ea in sequentibus sigillatim sunt proponenda, ut facilius methodus evadat, per singula Decalogi præcepta, pro iis, quæ ad nostram institutum faciunt, discutendum.

C A P V T I I.

De Confessione peccatorum circa primum Decalogi præceptum.

§. I. De peccatis contra Fidem.

Suppono, tanquam indignum controversia, debere in Confessione explicari: An peccatum contra fidem fuerit solum externum, an etiam internum cum errore intellectus: v.g. qui adorat Idolum absque errore, quo credat ibi adesse divinitatem, est Idololatra externus, cum ejusmodi errore, est item hæreticus. Ita Sanchez in *Decal. lib. 2. c. 47. n. 21.* Cum igitur per illum errorem addatur peccatum, specie diversum; sine dubio penitentia tribuendi erit subiiciendum.

1. Jam verò loquendo de ipso hæresis crimine Triplici modo posset quis in errores contra fidem incidere. Primo negando, vel deliberatè dubitando de articulis fidei. Atque hic sufficienter confiteretur si dicat *se prolapsum in hæresim*, nec opus habet explicare qualitates errorum, seu articulos, in quibus contra fidem sensit. Sic Reg. 16. c. 4. n. 13. Ratio est quia quoad hanc præcedentem obligationem sunt ejusdem speciei, cum omnia operantur obligationi credendi obiecta per fidem sufficienter proponita.

2. Secundo, posset quis errare contra fidem non solum negando, sed etiam addendo aliquid, quod aliam speciem peccati adiungat supra hæresim, hoc est Blasphemiam contra Dei honorem. Ut si quis neget à Pilato

condemnatum fuisse Christum Dominum, est solum hæreticus: at si neget Deum esse bonum, vel circa illud ipsum de Pilato dicat iuste ab eo Christum Dominum fuisse condemnatum; non solum est hæreticus, sed blasphemus. Id igitur esse expresse Confessori aperiendum, non est ambigendum. Ita Castropalaus *n. 1. tract. 4. d. 2. p. 1. n. 6.*

4. Tertiò posset quis errare, eandem fidem non solum negando & blasphemando, sed insuper volendo acceptare aliquam sectam fidei oppositam, v.g. Iudaismum, Paganismum, &c. & tunc id debere explicari, saltem pro ipsa praxi certum iudico. Ita idem *ibid.* Ratio est quia singulæ hæc sectæ communiter superaddunt hæresi, seu negationi fidei aliqua alia peccata specie diversa ab ipsa hæresi. Qui v.g. amplecti vult Iudaismum, eligit circumcidere, quæ est species superstitionis. Qui Paganismum; vult Idola colere, quæ est species, seu peccatum Idololatriæ, &c.

5. Porro unum superest discernendum. An teneatur Apostata à fide, Apostasiam in Confessione declarare. Explico. Qui suscepit Baptismum, si forte cadat in hæresim, debetne dicere se in hæresim esse prolapsum post susceptum Baptismum, an satis erit dicere dumtaxat se in hæresim incidisse: quod est quærere, An infidelitas ante Baptismum & post Baptismum concepta specie differant?

6. Dico cum Delugo de *penit. disp. 19. sect. 5. n. 294.* contra Suarez, Sanchez, aliisque ab eodem citatos probabile esse non differre, quare satis esse fateri *se in hæresim fuisse prolapsum*. Ratio est, quia non apparet unde specifica differentia sumi rationabiliter possit. Vel enim sumitur ex eo quod se quis subtrahit ab obedientia fidei; vel quod committat specialem irreverentiam contra eandem fidem, sentiel in Baptismo susceptam. Prius non affert novam speciem, quia probabilius est ex Suarez *l. 4. in Decal. c. 1. num. ult. quoque*, in Baptismo nullum fieri votum, aut promissionem de obedientia fidei; & ex altera parte illa negatio universalis subiectionis ad Deum, quam continet infidelitas, satis explicatur, cum quis fatetur *se noluisse fidem*. Nec posterius, quia illa irreverentia eodem modo explicatur, dum dicitur ipse lapsus in hæresim. Adde cum quis subiicit clavibus peccatum hæresis, statim Confessor intelligit ejusmodi peccatum commissum post Baptismum, quia commissum, ante Baptismum non est materia Sacramenti Penitentia, ergo jam intelligo omnem malitiam quæ ab ipso absolvenda est.

§. II. De Ignorantia rerum Fidei.

7. Non sunt plura specie peccata sed unicum, ignorare culpabiliter articulos fidei diversos; quos ignorare quis debet v.g. Trinitatem, Incarnationem, &c. ita Suar. *d. 15. de fidei sect. 1. n. 7.* Ratio est, quia, licet obiecta materialiter specie differant; semper tamen eadem est obligatio omnes eas veritates cognoscendi.

8. Quid si quis neget articulum fidei, quia illum ex culpa moraliter gravi, scire noluit: peccatne eodem specie peccato, quo peccat quis cum deliberatè negat articulum quem probe scit? Respondeo, puto cum Sanchez *l. 4. in Decal. c. 7. n. 24.* contra Vasquez *l. 2. ab eodem citatum*, peccare eodem specie peccato; Quare abundè is confitebitur si asserat *se negasse fidei articulum*. Ratio est, quia talis malitia demum resolvitur in illam, quod parvipendatur auctoritas divina: hanc enim aequè in ordine ad Confessionem (quidquid sit in ordine ad aliud, de quo Delugo *disp. de penit. 16. sect. 4. n. 193.*) parvipendit qui scienter negat, atque qui, cum debeat scire, negligit, unde & negat.

Quid nosse debeat de fidei articulis ille, qui absolvendus est, dicam infra *l. 3. c. 5. n. 6.*